

Informacje dla rodziców „Cyberprzemoc – nowa forma agresji”

*„Komputer to urządzenie,
które jest tyle warte,
ile człowiek, który się nim zajmuje.”*

We współczesnym świecie Internet jest powszechnie używanym medium, które ma wpływ na większość sfer życia człowieka. Jest on nieocenionym źródłem informacji, pozwala na swobodną wymianę opinii, utrzymywanie kontaktów z rodziną czy znajomymi. Umożliwia szybsze zdobywanie wiedzy i informacji o różnych wydarzeniach, kreatywne spędzanie czasu oraz rozrywkę w postaci np. gier. Poza zaletami ma jednak też i ciemne strony.

Wraz z powszechną dostępnością i rozwojem Internetu pojawił się nowy rodzaj agresji – **cyberprzemoc**. Cyberprzemoc definiuje się jako przemoc z użyciem technologii komunikacyjnych i informacyjnych, wykorzystującą różne elementy Internetu, np. poczta elektroniczna, komunikatory, czaty, serwisy społecznościowe. Przejawia się ona w różnych formach:

- groźby,
- szantażowanie,
- nękanie,
- rozsyłanie kompromitujących lub ośmieszających filmów i zdjęć,
- zmienianie tożsamości,
- podszywanie się pod czyjąś osobę

Obserwuje się, że to negatywne zjawisko przybiera na sile pomimo prób uświadamiania dorosłych i dzieci oraz przeprowadzania licznych akcji społecznych. Wynika to przede wszystkim z poczucia anonimowości i bezkarności w Sieci, co zresztą jest złudne. Zatargi i bójkki z boisk, czy podwórek przeniosły się w świat wirtualny i przybrały nową formę – ośmieszanie, nękanie, pomówienia, zniesławienia itp. Prześladowanie przez Internet jest szczególnie groźne dlatego, że kompromitujące czy poniżające materiały są dostępne w krótkim czasie dla wielu osób i pozostają w sieci na zawsze, jako kopie na wielu komputerach, nawet po ustaleniu i ukaraniu sprawcy. Niejednokrotnie skutki tego typu przemocy są bardzo dotkliwe. W ich wyniku dochodzi do samobójstw, uczniowie muszą zmieniać szkoły, czy też otoczenie.

Szkoła, jako instytucja biorąca udział w wychowaniu młodych ludzi podejmuje różnego rodzaju działania mające na celu uświadomienie uczniom problemu oraz uwrażliwienie ich na to negatywne zjawisko. Na lekcjach informatyki oraz godzinach wychowawczych podejmuje się dyskusje związane z przeciwdziałaniem cyberprzemocy. Organizuje się Dzień Bezpiecznego Internetu, czy też konkursy związane z tą tematyką. Jednakże konieczna jest współpraca w tym względzie rodziców. Wynika to głównie z faktu, że wiele aktów cyberprzemocy przeprowadzanych jest z poziomu komputera domowego, ponieważ największy dostęp do Sieci młodzież ma właśnie w swoim domu. Pozornie wydaje się, że wszystko jest w porządku, dziecko przebywa pod okiem rodzica, więc przecież nie może robić nic złego. Tymczasem może być wręcz odwrotnie – czasem wynika to z nieświadomości, próby zrobienia dowcipu, a innym razem jest zaplanowaną akcją.

Rodzic ma jednak obowiązek wiedzieć i czuwać nad tym, co robi jego dziecko. Niewiedza nie jest bowiem żadnym usprawiedliwieniem.

Przypomnijmy:

1. Za szkodę wyrządzoną przez dziecko, które nie ukończyło 13 roku życia odpowiadają jego rodzice, opiekunowie albo osoba, która jest odpowiedzialna za dziecko i sprawuje nad nim nadzór.
2. Dziecku, które ukończyło 13 lat, można przypisać winę za wyrządzoną szkodę, gdy pozwala na to jego poziom rozwoju. Czyn musi mieć również charakter bezprawny (w prawie karnym oznacza to, że jest to czyn zabronionym pod groźbą kary).
3. Dzieci w wieku od 13 do 18 roku życia posiadają ograniczoną zdolność do czynności prawnych i mogą odpowiadać za wyrządzoną szkodę stosownie do swojego rozwoju.

Co mogą i powinni zrobić rodzice:

1. Rozmawiać dzieckiem na temat Internetu i nowych technologii, ich wad i zalet, starając się oceniać je obiektywnie pod każdym względem.
2. Interesować się, co w Sieci robi dziecko (jakie strony ogląda, jakie umieszcza zdjęcia na portalach społecznościowych, jakiego rodzaju prowadzi rozmowy i z kim).
3. Uczyć szacunku wobec innych użytkowników Internetu oraz krytycznego podejścia wobec treści, jakie się w nim pojawiają.
4. Możliwe jest także zainstalowanie specjalnej aplikacji nadzorującej działania dziecka na komputerze i w Internecie takie jak: Cenzor, Motyl, Opiekun Dziecka, X-Guard.

W przypadku, gdy to Państwa dziecko padło ofiarą cyberprzemocy należy:

1. Zabezpieczyć i zarejestrować dowody cyberprzemocy.
2. Spróbować zidentyfikować agresora. Ofiary cyberprzemocy często potrafią wskazać sprawcę, którym najczęściej okazuje się być kolega ze szkoły, bądź przynajmniej mają przypuszczenie, kto może nim być.
3. Skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
4. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się, ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.
5. W przypadku cyberprzemocy w stosunku do dzieci, czyli osób poniżej 18 roku życia, wszystkie działania prawne realizują rodzice lub opiekunowie prawni.

Uwaga!

W przypadku cyberprzemocy przestępstwami ściganymi z urzędu są: **włamania, groźby: karalna i bezprawna.**

Jeżeli posiada się wiedzę o tych przestępstwach, należy zawiadomić policję lub prokuraturę.

*Opracowała:
Anna Koba*